

Dansk lærebok i psykiatri

Mors O, Kragh-Sørensen P, Parnas J, red.

Klinisk psykiatri

3. utg. 700 s, tab, ill. København: Munksgaard Danmark, 2009. Pris DKK 698 ISBN 978-87-628-0579-8

Dette er en lærebok beregnet på leger i grunn- og videreutdanning og andre helsearbeidere. Den kan også brukes som oppslagsverk av praktiserende leger. Det er bidrag fra mange forfattere, hvorav én

norsk – professor Alv A. Dahl, som har skrevet kapitlet om personlighetsforstyrrelser. De 15 kapitlene dekker temaer som psykiatriens teoretiske fundament, sykdomsbegreper, klassifikasjon/diagnostikk og epidemiologi samt de ulike psykiske lidelsene basert på ICD-10-diagnostikk. Et kapittel omhandler transkulturell psykiatri, ett er viet temaet bevissthet og ett handler om psykiatrisk genetik.

Layouten er kompakt, uten bilder. Det kliniske stoffet er illustrert ved kasuistikker. Kapitlene om psykiatrisk epidemiologi og psykiatrisk genetik er tematisk nær knyttet til hverandre, men plassert svært langt fra hverandre. Det er noe ulogisk i hvordan stoffet er delt mellom de to kapitlene. Familiestudier er en epidemiologisk metode, men blir presentert i kapitlet om genetik. Hovedvekten er lagt på deskriptiv epidemiologi (de ulike lidelsers forekomst). Epidemiologi som årsaksforskning kunne vært beskrevet tydeligere.

Innledningsvis presenteres psykiatri som en naturvitenskapelig disiplin, et syn som gjennomsyrrer hele boken. I denne siste utgaven er det tatt inn to nye kapitler – *Om psykiatriens teoretiske fundament* og *Bevissthet*. I sistnevnte presenteres bevissthetsfilosofi, med en innføring i bl.a. fenomenologi. Disse to kapitlene blir stående litt for seg selv. Kun i kapitlet om schizofreni er teorier/begreper fra bevissthetsfilosofien trukket inn i beskrivelsen av symptomatologi/klinisk bilde slik at de gir et vesentlig bidrag. Beskrivelsen av symptomer/klinisk bilde ved lidelsene i det schizofrene spektrum er svært lang – 52 sider. Kapitlet om bevissthetsfilosofi kan trolig bli noe tungt på dansk for dem som ikke har filosofi i grunnutdanningen.

Kapitlet om belastningsrelaterte, dissosiative og somatoforme lidelser er nyskrevet, og vil kunne være svært nyttig for allmennpraktikere.

Jeg savner stoff om ukuelighet (resilience), mestring/mestringsstrategier. En ordliste med definisjoner av de vanligste

ord og begreper hadde gjort stoffet mer tilgjengelig for dem som ikke arbeider i psykiatrien til daglig.

For øvrig er *Klinisk psykiatri* grundig og omfattende. Det vil ikke være noen stor vanskelighet for de fleste nordmenn å lese en lærebok på dansk, og dansk psykiatri er ganske lik norsk når det gjelder forståelsesperspektiver og valg av behandling. På noen felter er det nok noen mindre forskjeller, og norske lesere bør derfor konsultere norske behandlingsretningslinjer der slike finnes. I tillegg vil lovverket når det gjelder bruk av tvang, hvilke legemidler som fås på blåresept osv. være noe forskjellig, slik at også her vil man måtte bruke supplerende litteratur om regelverket i Norge. *Klinisk psykiatri* kan anbefales som et alternativ til norske lærebøker for de aktuelle målgruppene.

Reidun E. Olstad

Psykiatrisk forskning
Fag- og forskningssenter
Universitetssykehuset Nord-Norge

Ny og forbedret

Markestad T.

Klinisk pediatri

2. utg. 416 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2009. Pris NOK 478 ISBN 978-82-450-0745-9

Første utgave av denne læreboken kom i 2003. Den nye er betydelig omarbeidet, utvidet og oppdatert.

Det første som slår meg er omslaget, som i motsetning til omslaget på den forrige utgaven er

innbydende og umiddelbart vekker leselyst. At barneleger med spesialkompetanse har vært medforfattere på en rekke kapitler, har ført til at dette er blitt en svært forbedret versjon.

Klinisk pediatri er ifølge hovedforfatteren beregnet for legestudenter, leger, sykepleiere innen videreutdanning i barnesykepleie, helsesøstre og annet helsepersonell som særlig arbeider med barn. Dette gjenspeiler seg da også i innholdet. Det er klare og definerte kapitler. Den første delen omhandler grunnleggende kunnskap om pediatri, de resterende kapitlene omhandler ulike organsystemer. Dette gjør det enkelt å slå opp og se helheten i problemer man ønsker å vite mer om. Språket er lett, med en bra balanse av medisinske uttrykk og allment vokabular. Boken er oversiktlig, noe som gjør det enkelt å finne frem til essensen

av innholdet. I tillegg er særlig viktig informasjon fremhevet i rammer og tabeller i rødt. Denne utgaven inneholder også flere bilder enn førsteutgaven, men den kunne godt ha hatt enda flere, som supplement til teksten.

Det er en del flytskjemaer, noe som gjør bruken som oppslagsverk i en klinisk hverdag enkel. Dette er i samsvar med forfatterens intensjoner – *Klinisk pediatri* skal være til hjelp ved en systematisk differensialdiagnostikk av et sykt barn.

Den inneholder også oversiktlige tabeller for medikamentell behandling ved aktuelle akutte og kroniske problemstillinger, for eksempel status epilepticus og eksem. Tabellene med anatomiske, fysiologiske og biokjemiske normalverdier er også svært nyttige.

Denne utgivelsen fremstår som en totalt revidert versjon av førsteutgaven. Dette er i samsvar med forfatterens intensjoner. Den vil være av interesse for alle som er opptatt av aktuelle utfordringer innen pediatri, kan fungere som en god pensumbok for medisinstudenter og være nyttig for ferske leger under spesialisering i barnesykdommer. Den bør brukes av mange som har med syke barn å gjøre.

Christian Siva

Barneserteret
Oslo universitetssykehus, Ullevål

Grundig om tilknytning

Wilkinson S.

Lidelse og lindring

Tilknytning og sykdomspråk. 329 s, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2008. Pris NOK 375 ISBN 978-82-05-34333-7

Simon Wilkinson henvender seg til «alle som møter pasienter i sitt arbeid, i første rekke psykologer og leger». Han tar utgangspunkt i det syke mennesket, eksemplifisert gjennom «Ida» og hennes tanker,

følelser og atferd i forhold til en astmalidelse og etter hvert gjennom flere av livets utfordringer. Vi følger henne og hennes mor. Hennes møte med helsevesenet, særlig legestanden, beskrives også.

Wilkinson anvender tilknytningsteori som gjennomgående forståelsesmodell for menneskers sykdomsattferd og møte med sine hjelpere. *Lidelse og lindring* er bygd opp som en lærebok der vi får en presentasjon av tilknytningsteorien som modell. Teorien brukes for å belyse hvordan ulike